

**SOSIAALIALAN KOULUTUSOHJELMA
PERHEIDEN HYVINVOINNIN JA OSALLISUUDEN EDISTÄMINEN**

SOSIONOMI (YAMK)

OPETUSSUUNNITELMA

Opintojen laajuus 90 opintopistettä
Opintojen kesto 2012-2015

Hyväksytty 30.12.2011

KOULUTUSOHJELMA	Sosiaaliala, perheiden hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen
TUTKINNON LAAJUUS OPINTOPISTEINÄ	90
KOULUTUSOHJELMAN OPISKELUKIELI	suomi
KOODI	YSS12S1
TUTKINTO	sosionomi (YAMK)
TUTKINTOTASO	Eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen (EQF) taso 7. YAMK-tutkinto on kelpoisuudeltaan maisteritutkintoa vastaava tutkinto (Asetus 426/2005, 10 §)
VALINTAPERUSTEET	<p>Valintaperusteet ovat valtakunnalliset.</p> <p>Koulutukseen valittavalta edellytetään soveltuva ammattikorkeakoulututkinto/ muu soveltuva korkeakoulututkinto: sosionomi (AMK), tai Bachelor of Social Services tai muu soveltuva korkeakoulututkinto, esimerkiksi yhteiskuntatieteiden kandidaatti TAI maisteri (sosiaali- ja varhaiskasvatus- tai erityiskasvatusala). Tutkinto ja työkokemus arvioidaan tällöin tapauskohtaisesti.</p> <p>Lisäksi vaaditaan tutkinnon jälkeen hankittu vähintään kolmen vuoden (36 kk) työkokemus asianomaiselta alalta. Asianomaiseksi alaksi katsotaan sekä ala, jolle nyt ollaan hakemassa että ala, jolta tutkinto on. Jyväskylän ammattikorkeakoulu hyväksyy työkokemukseksi myös aiemmin suoritetun opistoasteen tai ammatillisen korkea-asteen tutkinnon jälkeen hankitun työkokemuksen.</p> <p>Valinta tehdään valintakokeesta, opinnäytetyön arvosanasta ja työkokemuksesta kertyvien pisteiden perusteella.</p>
HYVÄKSILUKEMINEN JA AHOT	<p>Hyväksilukemisen menettelytavat kuvataan tutkintosäännössä ja opintooppaassa.</p> <p>Opintojen alussa jokainen opiskelija tekee oman osaamiskartoituksensa, jolloin on mahdollista tunnistaa ja tunnustaa aiempi osaaminen suhteessa koulutusohjelman tavoitteena olevaan osaamiseen. Tämän pohjalta käydään ensimmäisen lukukauden aikana opiskelijan kanssa henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS) -keskustelu henkilökohtaisista opintovalinnoista.</p>

KOULUTUSOHJELMAN PROFIILI

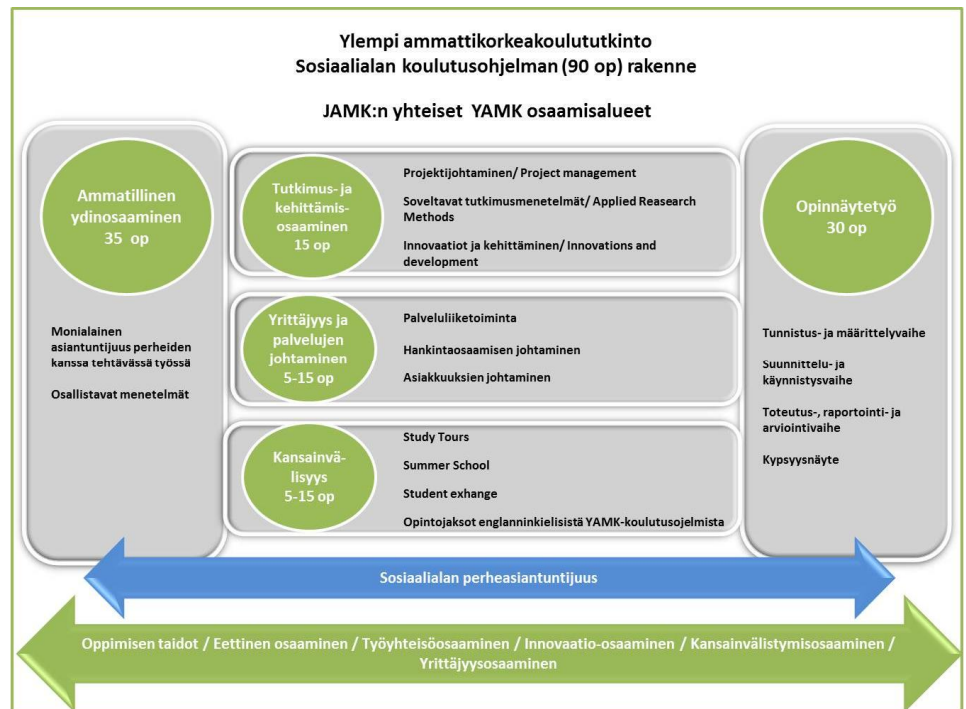
Koulutusohjelmassa hankit asiantuntijaosaamista sosiaali- ja varhaiskasvatusalalle perhepalvelujen ja hyvinvointiyrittäjyyden uudistamiseen, kehittämiseen ja johtamiseen. Saat valmiuksia toimia asiantuntija- ja esimiestehtävissä sekä yrittäjänä perhe- ja sosiaalipalveluissa. Koulutusohjelmasta saat myös valmiuksia toimia sosiaali- ja perhepalveluiden kansainvälisissä toimintaympäristöissä.

KOULUTUSOHJELMAN OSAAMISTAVOITTEET

Koulutusohjelmasta valmistunut henkilö kykenee työskentelemään itsenäisesti sosiaalialan vaativissa asiantuntijatehtävissä tai alan yrittäjänä. Hän hallitsee sosiaalialan erityisosaamiseen liittyvät keskeiset käsitteet, työorientaatiot ja menetelmät. Hän osaa tarkastella perheilmiotä monialaisesti osana elämäntulkua ja erilaisia kulttuureja. Hän osaa kriittisesti analysoida yhteiskunnallisia ja globaaleja muutoksia sekä ennakoita niiden sosiaalisia vaikutuksia erityisesti perheissä ja perhepalveluissa. Tutkinnon suorittanut osaa suunnitella, johtaa ja arvioida asiakasprosesseja sekä tehdä niiden vaikutuksista kokonaisarviointia. Hän pystyy johtamaan osaamista sekä sosiaalialan työkäytäntöjen ja palvelujen kehittämistä moniammatillisissa verkostoissa ja toimintaympäristöissä. Lisäksi hän hallitsee eettisesti perustellun ja asiakkaita osallistavan kehittämistyö sekä soveltavan tutkimuksen perusmenetelmät sosiaalialan, erityisesti perhetyön ja perhepalveluiden, vaativien ongelmien ratkaisemisessa.

OSAAMISEN RAKENTUMINEN

Jyväskylän ammattikorkeakoulun YAMK-tutkintojen osaaminen rakentuu ammatillisesta ydinosaamisesta, kansainvälisyysosaamisesta, tutkimus- ja kehittämisosaamisesta, yrittäjyys- ja palvelujen johtamisosaamisesta sekä opinnäytetyösät (kuvio 1). Opintoja on tarjolla suomen- ja englanninkielellä. Opiskelija voi sisällyttää tutkintoonsa edellä mainittuja opintoja joko vapaasti valittaviin tai syventäviin ammattiopintoihin henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti. Opiskelija tekee urasuunnitelmansa mukaisia valintoja osaamisalueiden/opintojaksojen sisällä oppimistehtävien ja opinnäytetyön kautta. Opinnot voidaan toteuttaa monimuotoisesti eri oppimismenetelmin, projekteina tai tutkimus- ja kehittämishankkeissa.

Kuvio 1. Sosiaalialan koulutusohjelman rakenne

Sosiaalialan YAMK-koulutusohjelman ydinosaamisalueet ovat: Monialainen asiantuntijuus perheiden kanssa tehtävässä työssä ja Osallistavat menetelmät.

Monialainen asiantuntijuus perheiden kanssa tehtävässä työssä: Opiskelija osaa hankkia, käsitellä sekä arvioida perheitä koskevaa tietoa kriittisesti ja eri alojen näkökulmista. Hän ymmärtää perhetyön ja perheiden tuen taustalla olevat juridiset ja eettiset perustelut sekä mahdollisuudet. Opiskelija osaa kriittisesti analysoida ja ennakoida yhteiskunnallisia ja globaaleja muutoksia erityisesti perheiden hyvinvoinnin ja perhepalveluiden näkökulmasta. Hän osaa johtaa, kehittää sekä uudistaa työyhteisön sekä yksittäisten prosessien toimintaa monimutkaisissa ja ennakoimattomissa toimintaympäristöissä. Opiskelija tunnistaa asiantuntijuutensa vahvuudet ja kehittymisensä kohteet sekä osaa toimia kansainvälisissä verkostoissa.

Osallistavat menetelmät: Opiskelija osaa perheiden kanssa tehtävän työn keskeiset erityisosaamista vaativat työorientaatiot ja voimavaraistavat työmenetelmät sekä syventää ja laajentaa tavoitteellisesti verkostomaista työskentelytapaansa. Hän hallitsee asiakaslähtöisen konsultaation sekä dialogisen ohjauksen työtavat.

Opiskelija tekee urasuunnitelmansa mukaisia valintoja osaamisalueiden/opintojaksojen sisällä. Opinnot voidaan toteuttaa työelämäläheisesti ja monimuotoisesti eri oppimismenetelmin, projekteina tai osana tutkimus- ja kehittämishankkeita.

ESIMERKKEJÄ VALMISTUNEIDEN OPISKELIJOIDEN TYÖLLISTYMISPROFIILEISTA

Sosiaalialan YAMK-koulutusohjelmista valmistuneet ovat työllistyneet sosiaalialan julkisiin ja yksityisiin organisaatioihin sekä sosiaali- ja terveysalan järjestöihin johtamis-, kehittämis- ja asiantuntijatehtäviin.

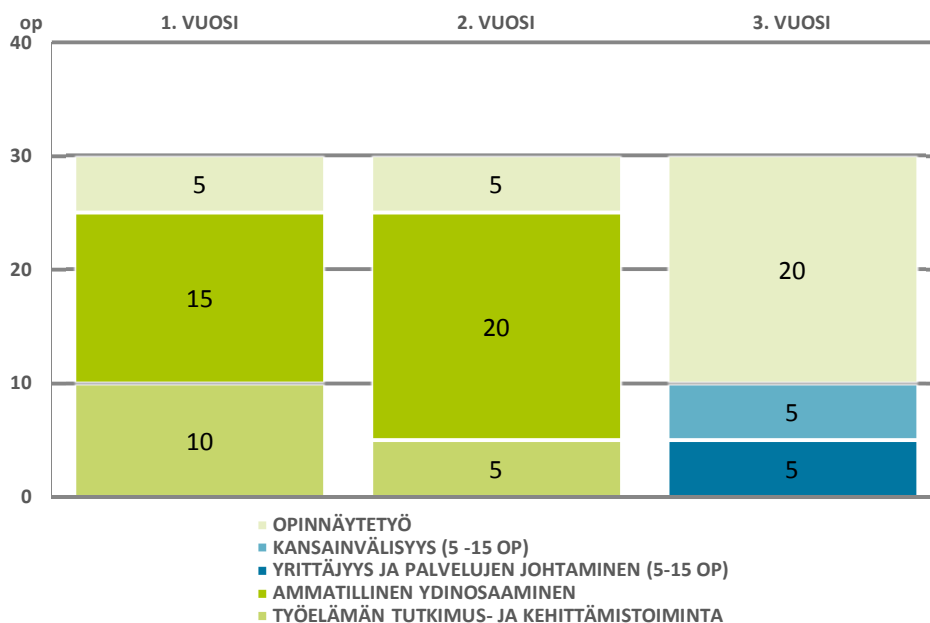
JATKO- OPISKELUMAHDOSSUUDET

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto on ylempi korkeakoulututkinto. Valmistunut opiskelija voi saada jatko-opintomahdollisuuden yliopistojen tieteellisiin tai taiteellisiin jatko-opintoihin (37 §/558/2009). Opintoja voi jatkaa myös hakeutumalla esimerkiksi vastaaviin jatkokoulutusohjelmiin ulkomaisissa korkeakouluissa.

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto antaa hakukelpoisuuden julkiseen virkaan tai tehtävään, jonka vaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto. Lisäksi tutkinto antaa hakukelpoisuuden ammatilliseen opettajankoulutukseen.

KOULUTUKSEN RAKENNEKUVAUS KAAVIONA (30 OP/VUOSI)

OPINTOJEN ETENEMINEN OPINTOVUOSITTAIN SOSIAALIALAN KOULUTUSOHJELMA 90 op

OPINTOJEN SUORITTAMINEN JA NIIDEN ARVIOINTI

Opinnot koostuvat opintojaksoista ja laajemmista osaamisalueista. Opintojakso suoritetaan yhden lukuvuoden aikana, kuitenkin viimeistään seuraavan lukuvuoden syyslukukauden loppuun mennessä. Mikäli opintojakso jää kesken, opiskelija aloittaa sen uudelleen seuraavana lukuvuonna. Poikkeuksen muodostaa opinnäytetyö.

Opintojakson alussa käydään läpi opintojakson osaamistavoitteet ja sisältö, erilaiset suoritustavat ja arviointiperusteet, sovitaan mahdollisen tentin ajan kohta (välitön suorituskerta) ja ilmoitetaan opintojakson päättymisajankohta, jonka jälkeen suorituksia ei enää oteta vastaan. Opiskelijalla on mahdollisuus

yrittää opintojakson suorittamista kaikkiaan kolme kertaa: opintojakson välitömällä suorituskerralla tai kahdella erikseen määritellyllä uusintatenttikerralla.

Osaamisen arviointi on kehittävää, tavoitesuhteista ja kriteeriperusteista. Osaamisen arviointi perustuu pätevyyksien, osaamisalueiden ja opintojaksojen tavoitekuvauksiin ja niiden pohjalta laadittuihin arviointikriteereihin. Opiskelijan itsearviointi on merkittävässä osassa osaamisen kehittymisen arvioinnissa. Opintojen alussa opiskelija laatii SWOT-analyysin, ja tekee sen perusteella johtopäätökset asiantuntijuutensa vahvuuksista ja kehittymisen haasteita. Tämän pohjalta laaditaan henkilökohtainen opintosuunnitelma kehittymistavoitteineen. Opintojen aikana opiskelija arvioi oman osaamisensa kehittymistä oppimistehtävien kautta sekä henkilökohtaisissa tutor-keskusteluissa ryhmän vastuuolettajan kanssa. Valmistumisvaiheessa opiskelija analysoi uudelleen osaamistaan, mikä on tärkeä osa systemaattista urakehitysprosessia. Itsearviointiin lisäksi kliininen asiantuntija koulutusohjelman opinnoissa hyödynnetään vertaispalautetta. Vertaispalautteen antaminen ja vastaanottaminen kuuluvat osana opiskelijan osaamisen kehittymisen arviointiin.

Oppimistulokset arvioidaan suhteessa opintojakson osaamistavoitteisiin. Mikäli opetussuunnitelmassa ei toisin määrätä, hyväksytyt opintosuoritukset arvioidaan seuraavalla viisiportaisella asteikolla: 5 (erinomainen), 4 (kiitettävä), 3 (hyvä), 2 (tydyttävä) ja 1 (välttävä). Opiskelijalla on oikeus tietää, miten arviointiperusteita sovelletaan häneen. Opintojakson arviointi voidaan suorittaa myös asteikolla hyväksytty/hylätty. Opintojakson suoritus kirjataan opintosuoritusrekisteriin viimeistään kuukauden kuluttua opintojakson ilmoitetusta päättymisajankohdasta ja aina ennen lukuvuoden päättymistä.

VALMISTUMISEN VAATIMUKSET

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon saamisen edellytyksenä on, että opiskelija suorittaa opinto-oikeusaikanaan koulutusohjelmansa opinnot (opintojaksot, opinnäytetyön ja kypsyysnäytteen sekä osoittaa vaadittavan kielitaidon) henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa mukaisesti.

OPISKELUMUODOT

Kontakti- sekä etäopiskelu

Koulutus on moniammatillista ja toteutetaan monimuoto- ja verkko-opintoina. Opintojen kesto on 2,5 - 3 vuotta työn ohessa suoritettuna. Lähiopetusta on keskimäärin kaksi päivää kuukaudessa ensimmäisen 1,5 vuoden aikana. Opiskelussa yhdistetään joustavasti kontaktijaksojen lähi- ja ryhmätyöskentely, verkko-opiskelu sekä etä- ja itsenäinen opiskelu.

Osa konsultaatio-opinnoista suoritetaan työpaikoilla suoritettavana työelämäprojektina, mihin kuuluu näyttö. Koulutusohjelman opinnoista vähintään 5 opintopistettä suoritetaan englanninkielisenä.

Opiskelun suunnittelussa on mahdollista rakentaa henkilökohtainen opintopolku opinnollistamalla työtä ja hyödyntämällä laajasti koko JAMKin ylempien AMK-koulutusohjelmien tarjontaa. JAMKin verkko-oppimisympäristöä ja erilaisia sosiaalisen median välineitä käytetään aktiivisesti opintojaksojen toteutuksessa ja opiskelijan ohjauksessa. Osa opinnoista toteutuu täysin verkko-opintoina, mikä mahdollistaa aikaan ja paikkaan sitomattoman aikuisopiskelun. Työssä käyvän opiskelijan on mahdollisuus suunnata opintojaksoihin sisältyviä oppimistehtäviä omaan työyhteisöönsä.

Opiskelijaa tuetaan opinnäytetyön eteenpäin viemiseksi säännöllisesti toteutuvien opinnäytetyö-seminaarien avulla. Opinnäytetyön työelämäohjaajat pyritään sitouttamaan ohjausprosessin alusta asti tiiviisti mukaan opiskelijan ohjaukseen.

KOULUTUSOHJELMAN VASTUUHENKILÖ

Leena Liimatainen, koulutuspäällikkö, 040 837 7710,
Anna Rönkä, yliopettaja, 040 829 5804
Asta Suomi, yliopettaja, 0400 416481

etunimi.sukunimi@jamk.fi

KOULUTUKSEN SUUNNITTELU

Koulutusohjelman suunnitteluun ja oppimistavoitteiden määrittelyyn on osallistunut opettajia, tutkimus- ja kehittämistyön henkilöstöä, sosionomiopiskelijoita sekä opiskelijoita Jyväskylän Yliopiston Perhetutkimuskeskuksesta sekä Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitokselta. Lisäksi suunnittelutyöhön on osallistunut edustajia Keski-Suomen sosiaali- ja terveystoimesta, Sosiaalialan osaamiskesuksesta, alan järjestöstä sekä yrittäjistä. Opetussuunnitelmatyössä on hyödynnetty kotimaista ja kansainvälistä ennakointi- ja tutkimustietoa (mm. Viinamäki 2010). Lisäksi osaamistavoitteiden laadinnassa on käytetty sosiaalialan YAMK-verkoston jäsenten asiantuntijuutta sekä JAMK:N työelämäkyselyjen tuloksia (2009 ja 2010). Koulutusohjelma toteutetaan kiinteässä yhteistyössä JAMK Perheiden hyvinvointi ja terveyden edistäminen -painoalan kanssa.

YKSIKKÖ

Jyväskylän ammattikorkeakoulu
Hyvinvointiyksikkö, Sosiaalialan koulutusohjelma
Piippukatu 2-3, 40100 Jyväskylä

LISÄTIETOJA

LAADUNHALLINTA

Jyväskylän ammattikorkeakoulun laatujärjestelmä on Korkeakoulujen arviointineuvoston (KKA) auditoima. Laadunhallinnassa on neljä elementtiä: 1) suunnittelu, 2) toiminta, 3) seuranta ja arviointi ja 4) laadun parantaminen. Laadunhallinnan tärkeimmät elementit koulutuksessa ovat

- SUUNNITTELU: JAMKin strategia, pedagogiset periaatteet, TKI-työn periaatteet, TATU-sopimus, OPS & HOPS
- TOIMINTA: koulutusprosessit, tutkintosääntö, opinto-opas
- SEURANTA JA ARVIOINTI: opintojaksopalaute, opiskelijapalaute, seuranta-kyselyt, ulkoiset arvioinnit
- LAADUN PARANTAMINEN: seurannan ja arvioinnin hyödyntäminen, päivittäinen parantaminen.

Katso lisätietoja JAMKin laatukäsikirjasta.

PEDAGOGISET PERIAATTEET

Koulutusohjelma toteutetaan ammattikorkeakoulun hallituksen vahvistamien Pedagogisten periaatteiden mukaisesti.

Lisätietoja: www.jamk.fi/tutustu/esittely/pedagogiikka

EETTISET PERIAATTEET

Ammattikorkeakoulun opiskelijat ja henkilöstö toimivat yhteisesti hyväksyttyjen (JAMKin hallitus 15.12.2010) Eettisten periaatteiden mukaisesti. Lisätietoja: www.jamk.fi/tutustu/esittely/eettisetperiaatteet

VIIMEISIN PÄIVITYS

28.12.2011